

Mi a port?

Vénás rendszerhez történő csatlakozást biztosító rendszerek, amelyeket be kell ültetni. Gyógyszeres kezelés biztosítását valamint a vénás vérvétel lehetőségét biztosíthatják. Injekció vagy infúzió beadását teszik lehetővé a bőrön keresztül, steril, speciális tű segítségével. A teljesen beültethető rendszereket a bőr alá ültetik be.

Mi is az a beültetett Port rendszer?

A portok olyan, vénás hozzáférést biztosító rendszerek, melyek teljes egészében a bőr alá kerülnek beültetésre.

3 részből állnak:

- a port: egy kis kamra, a tetején szilikon membránnal ellátva
- egy katéter: egy vékony, érben elhelyezkedő cső
- egy csatlakozó, mely ezt a kettőt összeköti.

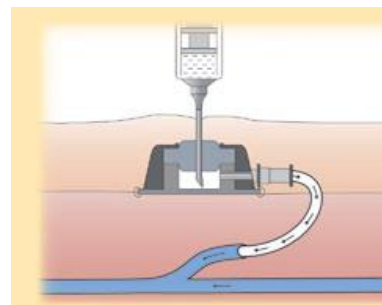
A portot egy kisebb sebészi beavatkozás révén ültetik be, a felkar vagy a mellkas bőre alá. A rendszer teljes egészében a testen belül helyezkedik el: a katéter egyik vége egy vénában helyezkedik el, a másik pedig a mellkas vagy a kar bőre alá ültetett porthoz csatlakozik. Miután a műtéti seb begyógyul, mindössze egy apró, bőr alatti duzzanat látható.

Az orvos dönti el, hogy a beültetést követően mennyi idővel lehet elkezdni a port használatát.

A műtétet követően a portot heparinnal át kell mosni (10 ml fiziológiás só oldat + 10-100 IU/ml heparin) az elzáródás megelőzése érdekében. Ezt követően röntgenvizsgálattal ellenőrzik a port helyzetét. Amíg a katéter hegyének megfelelő helyzetét nem igazolták, tilos a rendszerbe infúziót adagolni.

Az elkövetkező 7 napban naponta kötést kell cserélni, vagy a kórház erre vonatkozó egyéb protokollját kell követni. Ezt követően a tűt hetente, a kötést 3 naponta kell cserélni, ha a kórházi protokoll másképp nem rendelkezik.

Beültetést követően a port gyógyszerek beadására, vagy vérvételre használható. A port megszurásához speciális, nem karcos tűt (Gripper tűt) kell használni. Mivel a tűvel a bőrt át kell szúrni a beteg kicsi szúrást érezhet. Ha ez kellemetlen, helyi érzéstelenítőt is lehet alkalmazni. A beadott folyadék a porton át közvetlenül a véráramba kerül.

A port gondozása

Mivel a port a bőr alatt helyezkedik el, minimális gondozást igényel, amennyiben használaton kívül van.

Amikor a rendszerhez Gripper tű is csatlakoztatva van, kötéssel kell lefedni. Ez rögzíti a tűt és tisztán tartja a területet. A kötést tisztán és szárazon kell tartani. A szúrás helyét rendszeresen ellenőrizni kell (nem kipirosodott, fájdalmas, duzzadt-e esetleg). Amikor a rendszerhez nincs tű csatlakoztatva, szokásos módon lehet mosakodni, fürdeni. A port helyét rendszeresen ellenőrizni kell. Ha úgy tűnik, hogy a port vagy a tű elmozdult, a terület fájdalmas, duzzadt, kipirosodott, orvoshoz kell fordulni.

A rendszer átöblítése

A beültetett portokat rendszeresen heparinnal kell átöblíteni, ami megakadályozza, hogy a katéter bealvadjon. Előfordulhat a katéter embolizáció. Ennek elkerülése érdekében a portot minden injekció/infúzió után, ill. ha nincs használatban, akkor 4 hetente át kell öblíteni heparinos fiziológiassóoldattal..

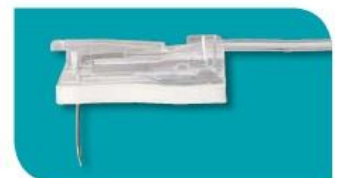
Kötéscsere

1. Óvatosan távolítsa el a régi kötést (ne húzza közben ki a tűt!)
2. Körkörös mozdulatokkal tisztítsa meg a tűt és környezetét (pl. alkoholos vattával, vagy a kórházi protokoll szerint) belülről kifelé haladva
3. Várja meg, míg az alkohol vagy más fertőtlenítő szer megszárad
4. Helyezzen steril gézlapot a tű és a szereléke köré.
5. Helyezzen fel átlátszó filmkötészert. (SOHA NE HELYEZZE A FILMKÖTSZERT KÖZVETLENÜL A PORTRA VAGY A SZERELÉKRE! MINDIG HELYEZZEN GÉZLAPOT A TŰ/PORT ÉS A FILMKÖTSZER KÖZÉ, HOGY A FILMKÖTSZER KÉSŐBB KÖNNYEN ELTÁVOLÍTHATÓ LEGYEN!)
6. Ellenőrizze, hogy a kötés teljesen le van zárva, pl. a géz sehol nem lóg ki a film alól.
7. A katétert a filmkötés fölé ragasztószalaggal rögzíteni kell a beteg bőréhez, biztosítva ezzel, hogy a tű ne mozdulhasson el.
8. Címkézze fel a területet: jelölje a tű hosszát és vastagságát, és a kötözés időpontját.

A port használata (infúzió beadás)

1. MIELŐTT HOZZÁKEZD AZ INFÚZIÓHOZ, ELLENŐRIZZE A PORTOT A LEHETSÉGES PROBLÉMÁK KIZÁRÁSA ÉRDEKÉBEN :
 - duzzanat a port környékén, karon vagy az ujjakon
 - fájdalom (váll- vagy mellkas tájékon)
 - kitágult nyaki vénák jelenléte
 - tapintsa ki a katétert a bőr alatt (törés, elhajlás) – ha lehetséges
 - tapintsa ki a portot a bőr alatt, nincs-e átfordulva
 - a portot fedő bőr állapota

GRIPPER PLUS®
Safety Huber Needles

Ha bármi rendellenességet észlel, forduljon orvoshoz!

A portokat nem karcoló Gripper tűvel kell szűrni. Ne használjon standard injekciós tűt a membrán átszúrására, mivel ez károsíthatja a membránt, és szivárgást okozhat.

A Gripper tű két részből áll: egy hegyes bevezető eszközből, és egy lapos infúziós területből. A port membránjának átszúrása után a tűt el lehet távolítani. Jól hallható kattanas jelzi, hogy az infúziós terület megfelelően rögzítve van a porton.

2. Készítse össze a szükséges eszközöket
 - a. filmkötszer
 - b. Gripper tű
 - c. fertőtlenítő, vatta
 - d. fiziológiás sóoldat (5-10 ml)
 - e. heparin oldat (10-100 IU/ml)
 - f. fecskendő (10 ml-es vagy nagyobb)
 - g. steril kesztyű
 - h. nem steril kesztyű
 - i. steril gézlap
 - j. (lidokain, adrenalin nélkül)
 - k. maszk
3. vegye fel a maszkot
4. mossa meg a kezét, vegye fel a nem steril kesztyűt
5. nyissa meg a Gripper tű csomagolását, húzza ki a szerelék végét a csomagolásból
6. Csatlakoztassa, a 10 ml fiz. sóval töltött fecskendőt, és légtelenítse a szereléket
7. nyissa ki a filmkötszer csomagolását
8. nyissa meg a géz csomagolását
9. tegye hozzáférhetővé a portot, üljön fel/ ültesse fel a beteget
10. tapintsa ki a port pontos helyét
11. fertőtlenítse a területet a kórházi protokollnak megfelelően
12. ha lidokaint használ, 5 ° szögben szúrja be.
13. vegyen fel steril kesztyűt
14. a steril csomagolást helyezze a beteg mellkasára, a port alá.
15. rögzítse egyik kezével a portot, a másikkal szúrja be a Gripper tűt, a port membránjának középpontjában, 90 fokos szögben. Addig szúrja be a tűt, míg az el nem éri a port, kamra falát. A Gripper-tűt a port membránjára és ne a beteg bőrére merőlegesen szúrja be.
16. távolítsa el a Gripper tű szárnyát mielőtt rögzítené az infúziós területet.

17. Helyezzen steril gézlapot a tű két oldalára, vagy ha van hely, a tű alá is. Helyezzen steril gézlapot a portra és a szerelékre is. Így a filmkötszer könnyen eltávolítható lesz. Ügyeljen, hogy a tű ne mozduljon el, miközben a gézlapokat köré helyezi.
18. Ellenőrizze a vér akadálytalan visszaáramlását. Öblítse át a portot fiz. sóoldattal, szakaszos öblítéssel.
19. Ragassza fel a filmkötszert, és rögzítse a dátumot és a tű adatait.
20. Rögzítse a szerelékét a filmkötszer fölött.
21. Öblítse át a rendszert 10 ml fiz. sóoldattal és 100 NE heparinnal. Ennek a szerepe, hogy teljes egészében eltávolítsa a beadott infúziót a rendszerből.
22. Az infúzió során gyakran ellenőrizze a portot.

Az infúzió befejezése

1. készítse elő az összes szükséges eszközt:
 - a. 10 ml-es vagy nagyobb fecskendő
 - b. tű
 - c. nem steril kesztyű
 - d. gézlap
 - e. steril törlő
 - f. ragasztószalag
 - g. 5 ml steril fiz. sóoldat
 - h. 5 ml heparin oldat (10-100IU/ml)
2. Mossa meg a kezét, vegye fel a kesztyűt
3. Szívjon fel fecskendőbe 10 ml fiz. sóoldatot
4. Szívjon fel fecskendőbe 10 NE heparint
5. Ellenőrizze, hogy nincs-e vér visszaáramlás.
6. Öblítse át a portot a fiz. sóoldattal és a heparinnal, szakaszos öblítéssel.
7. Amikor az utolsó ml heparint befecskendezi, zárja el a szerelékét, hogy a vér ne tudjon visszaáramolni.
8. Egy kézzel(hüvelyk –és mutatóujjal) rögzítse a portot, a másik kezét pedig támassza a beteg mellkasára, miközben eltávolítja a Gripper tűt.
9. Fertőtlenítse le a területet, majd kötözze be.

Vérvételi eljárás

MIELŐTT HOZZÁKEZD A VÉRVÉTELHEZ, ELLENŐRIZZE A PORTOT A LEHETSÉGES PROBLÉMÁK KIZÁRÁSA ÉRDEKÉBEN.

A szükséges eszközök:

- a. Kesztyű
- b. Fertőtlenítő, vatta
- c. laboratóriumi csövek és egyéb vérmintavevő készülékek
- d. 10 ml-es vagy nagyobb fecskendő

- e. 20 ml normál sóoldat
- f. 5 ml heparinoldat (10-100 NE / ml)

Az eljárás:

- Mutassa be az eljárást a betegnek.
- Gyűjtse össze az eszközöket.
- Mosson kezet, vegye fel a kesztyűt.
- Fertőtlenítse a területet és hagyja megszáradni.
- Az első 5ml levett vért ne használja fel, majd vegye le a kívánt mennyiséget.
- Tisztítsa meg a rendszert 20 ml normál sóoldattal és adja be a következő injekciót; vagy indítsa el a következő infúziót; vagy csepegtessen 5 ml heparinoldatot (10-100 NE / ml), hogy a heparin dugó létrejöhessen.
- Amikor az utolsó ml heparint befecskendezi, zárja el a szerelékét, hogy a vér ne tudjon visszaáramolni.
- Távolítsa el a tűt és fecskendőt a protokoll szerint.
- Rögzítse az eljárást a beteg kórlapján

GYIK

Mire kell ügyelni port beültetését követően?

Ha sportolni szeretne, megerőltető vagy ismétlődő mozgást végez, konzultáljon kezelőorvosával.

Egyes sportok, pl. úszás, golf vagy súlyemelés megnövelhetik a katéter törésének kockázatát.

Végezhető-e MRI vizsgálat?

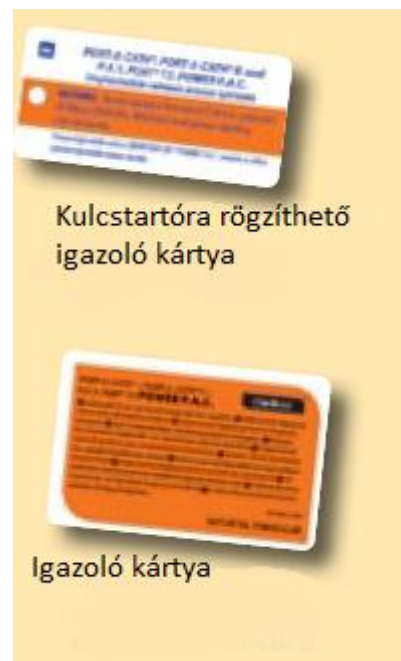
A Smiths Medical portjai feltételesen MRI kompatibilisek. Ennek értelmében 3.0 Tesla vagy kisebb erősségű mágneses mezőt alkalmazó MRI berendezésekkel biztonságosan használhatóak.

Áthaladhatok a repülőtéri biztonsági kapun?

A repülőtéri fémdetektorok nem károsítják a portot. A port általában nem hozza működésbe a repülőtéren a fémdetektor riasztóját. Azonban a detektorok érzékenysége változhat. Ezért érdemes a port használatát igazoló kártyát magával vinnie.

Egyéb, a port gondozásával kapcsolatos tudnivalók

- Ne mozgassa a tűt a behelyezést követően.
- Ne hagyja nyitva a levegő felé a bevezetett tűt, ill. a csövet.
- Csak a nővér vagy az orvos által javasolt folyadékot áramoltassa a rendszerbe.
- Ha az alkalmazott folyadék nem áramlik szabadon a rendszerben, vagy a port környezete látható eltérést mutat a megszokottól, azonnal szakítsa meg az infúziót és értesítse az orvost.

Lehetséges komplikációk

Mint minden beültetett eszköz esetén, portok esetén is fennáll a katéter szétcsúszásának vagy törésének veszélye, az esetleges embóliával együtt.